

هفت اصل

درمان تک جلسه‌ای

تألیف
ویندی درایدن

ترجمه
ابوالفضل مرادی
کارشناسی ارشد مشاوره خانواده دانشگاه رازی
پگاه بابایی
کارشناسی ارشد مشاوره توانبخشی دانشگاه رازی

فهرست

۷	دیباچه
۹	اصل ۱: توافق بر سر ماهیت درمان تک جلسه‌ای (SST)
۱۵	اصل ۲: درنظرگرفتن درمان تک جلسه‌ای بر حسب شرایط
۲۲	اصل ۳: پذیرش ذهنیت تک جلسه‌ای
۳۲	اصل ۴: درنظرگرفتن درمان تک جلسه‌ای به عنوان یک فرایند
۴۲	اصل ۵: ایجاد سریع اتحاد درمانی در درمان تک جلسه‌ای
۵۲	اصل ۶: طرح ریزی عملکرد خوب در درمان تک جلسه‌ای: الف) مداخلات توافقی
۶۷	اصل ۷: طرح ریزی عملکرد خوب در درمان تک جلسه‌ای: ب) مداخلات فردی (خاص/ متمایز)
۷۹	پیوست ۱: یک بروشور SST که من برای مراجعان احتمالی ارسال می‌کنم
۸۳	پیوست ۲: روایتگری همراه با اینیمیشن وايت برد من برای درمان تک جلسه‌ای
۸۶	پیوست ۳: نمونه‌ای از پرسش‌نامه آمده‌سازی پیش از جلسه
۸۹	مطالعه بیشتر
۹۱	منابع
۹۵	واژه‌نامه انگلیسی به فارسی

دیباچه

این سومین کتاب از مجموعه کتاب‌های «هفت اصل» است که در آنها هفت اصل کلیدی پیرامون ماهیت یک موضوع درمانی به خصوص مورد بحث قرار می‌گیرد. این کتاب هفت اصل کلیدی درمان تک جلسه‌ای (SST) به نحوی که من آنها را درک کرده‌ام مورد بحث قرار می‌دهد.

در اصل ۱، من در مورد ماهیت درمان تک جلسه‌ای و اهمیت توافق درمانگر با مراجع بحث می‌کنم که قصد دارد بر این اساس پیش بروд که درمانگر برای یک جلسه به مراجع کمک می‌کند، اما اگر مراجع بخواهد کمک بیشتری در دسترس است.

در ادامه، من این دیدگاه را مورد بحث قرار می‌دهم که درمان تک جلسه‌ای باید در شرایطی که اجرا می‌شود درک شود؛ بنابراین، در اصل ۲، من درمان تک جلسه‌ای را در حالت «بدون قرار قبلی»، حالت «تعیین وقت ملاقات» و سایر حالت‌هایی که می‌توان درمان تک جلسه‌ای را به مراجعان در مؤسسات ارائه داد، مطرح می‌کنم.

در اصل ۳، من آنچه را که به عنوان ذهنیت تک جلسه‌ای (تفکر تک جلسه‌ای) شناخته می‌شود، شرح می‌دهم و آن را با یک ذهنیت بالینی ستی تر مقایسه می‌کنم. من استدلال می‌کنم که متخصصان می‌توانند ذهنیت‌های چندگانه داشته باشند و باید در هنگام تمرین SST، به جای تفکر بالینی ستی، از ذهنیت تک جلسه‌ای استفاده کنند.

در اصل ۴، من یک دید فرایندی نسبت به درمان تک جلسه‌ای را مورد بحث قرار می‌دهم و به این نکته اشاره می‌کنم که جلسه بهتر است به خودی خود کامل دیده شود و آغاز، میانه و پایان داشته باشد. این مطمئناً بدان معنا نیست که چندین جلسه در یک جلسه خلاصه شود.

در اصل ۵، من ایده‌هایی در مورد آنچه یک اتحاد درمانی خوب در درمان تک

جلسه‌ای را تشکیل می‌دهد ارائه می‌دهم. در انجام این کار، من چهار مؤلفه اتحاد: رابطه، دیدگاه‌ها، اهداف و وظایف - را شرح داده و نشان می‌دهم که چگونه متخصص SST تلاش می‌کند یک رابطه درمانی خوب را با مراجع در هر یک از این چهار مؤلفه در طول جلسه ایجاد و حفظ کند.

کار مؤثر در درمان تک جلسه‌ای بر پایه طرح‌ریزی مجموعه‌ای از روش‌های عملکردی مورد توافق و همراه با مجموعه‌ای از مداخلات عملکردی فردی (خاص/متمايز) است. در اصل ۶، من بر روی مجموعه روش‌های عملکردی توافقی تمرکز می‌کنم، درحالی که در اصل ۷، آنچه را که درمانگران به صورت فردی می‌توانند وارد فرایند درمان تک جلسه‌ای کنند، بحث می‌کنم. در انجام این کار، و برای روشن شدن مقصود، آنچه را که به عنوان یک متخصص به لحاظ فردی به درمان تک جلسه‌ای می‌آورم را بیان می‌کنم.

در پایان کتاب، من یک لیست مختصر با عنوان مطالعه بیشتر برای کسانی که می‌خواهند درمان تک جلسه‌ای را به طور عمیق‌تر مطالعه کنند، ارائه می‌کنم. امیدوارم این کتاب ارزشمند را دریابید.

ویندی درایدن

۲۰۲۱ مارس

اصل ۱

توافق بر سر ماهیت درمان تک جلسه‌ای (SST)

در این اصل نخستین، من ابتدا به توضیح ماهیت درمان تک جلسه‌ای خواهم پرداخت و سپس به بحث در مورد اهمیت و قدرت درمانی توافق درمانگر و مراجع بر اساس یک درک متقابل از آنچه درمانگر می‌تواند و نمی‌تواند در SST انجام دهد می‌پردازم.

تعريف رونسیل^۱: درمان تک جلسه‌ای (SST)

در نگاه نخست، ممکن است ماهیت درمان تک جلسه‌ای (SST) واضح به نظر برسد. این یک جلسه درمان است، نه بیشتر، نه کمتر. این همان چیزی است که من آن را تعریف رونسیل از درمان تک جلسه‌ای می‌نامم. درواقع، موقعیتی صورت می‌پذیرد که درمان تک جلسه‌ای برای یک جلسه بدون تماس بیشتر بین درمانگر و مراجع ادامه می‌یابد.

به نمایش گذاری جلسه درمان

هنگامی که در یک کارگاه یا ویینار حرفه‌ای در حضور مخاطب واقعی یا آنلاین، یک جلسه درمانی با یک داوطلب را برگزار می‌کنم، این تنها زمانی است که فرد را برای درمان می‌بینم. داوطلب نیز این را می‌داند. این یک نمونه از SST است که در آن توافقی بین داوطلب و من وجود دارد که فقط یک جلسه درمانی خواهیم داشت. برخی

۱. برنده Ronseal در زمینه تولید رنگ و روغن حفظ چوب فعالیت دارد. شعار این برنده «دقیقاً مطابق آنچه روی قوطی نوشته شده عمل می‌کند» است. نویسنده از این مورد استفاده می‌کند تا بگوید این نوع درمان دقیقاً مطابق نامش عمل می‌کند.

افراد از این به عنوان یک جلسه «یک باره^۱ (نه چندباره)» یاد می‌کنند. وقتی یک داولطلب را فرامی‌خوانم، چیزی شبیه این را به او می‌گویم: «لطفاً اگر مسئله واقعی و جاری دارید که برای آن به کمک نیاز دارید، داولطلب شوید. لطفاً موضوعی را انتخاب کنید که آمادگی بحث در مقابل مخاطبان همتای خود را داشته باشد». من معمولاً جلسه را با موافقت داولطلب ضبط می‌کنم و بنا به درخواست، ضبط جلسه و بعداً متن جلسه را به آنها ارائه می‌دهم.^۲

کارکرد همگانی درمان

گاهی در کارکرد همگانی درمان مواقعي وجود دارد که فرد ممکن است با این هدف که تنها یک جلسه با درمانگر داشته باشد، با او تماس بگیرد. آن فرد ممکن است یکی از دلایل زیر را داشته باشد:

«من تنها به یک جلسه نیاز دارم»: ممکن است مراجع فکر کند موضوعی که به جلسه درمان می‌آورد را می‌توان در یک جلسه بررسی کرد بنابراین، او آماده متعهد شدن به تنها یک جلسه است. مهم است که مراجع در همان آغاز کار این موضوع را آشکار کنند، زیرا همه درمانگران تمايل یا آمادگی انجام درمان تک جلسه‌ای در این شرایط را ندارند، بنابراین درمانگر باید رضایت آگاهانه خود مبنی بر انجام کار در این شرایط را بدهد.^۳

تردید مراجع در مورد درمان – یک جلسه [آزمایشی]: یک فرد ممکن است در مورد کمک گرفتن از یک درمانگر تردید داشته باشد و تنها آماده این باشد که ببیند به چه شکلی است. باز هم باید گفت، ضروری است که فرد در مورد آنچه به دنبالش است شفاف باشد تا درمانگر بتواند رضایت آگاهانه خود را بدهد و بر اساس آن پاسخ دهد.

1. one-off

۲. در حالی که این عملکرد همیشگی من است، سایر درمانگرانی که «به نمایش‌گذاری جلسه درمان» را انجام می‌دهند، این کار را نمی‌کنند.

۳. در حالی که مفهوم رضایت آگاهانه بیشتر به عنوان چیزی که توسط مراجع داده می‌شود مورد بحث قرار می‌گیرد، همانطور که در اینجا نشان داده شده است در مورد درمانگر نیز صدق می‌کند.

عملکرد من در این شرایط این‌گونه است که با جلسه «آزمایشی» موافقت کنم؛ اما فرض کنم که این ممکن است تنها جلسه‌ای باشد که با مراجع ملاقات می‌کنم و جلسه را به عنوان یک جلسه یکباره درمان تک جلسه‌ای «اجرا» می‌کنم.

یک تک جلسه در کنار درمان هم‌زمان: دلیل سوم این است که فرد تنها به یک جلسه درمان متعهد می‌شود؛ زیرا او با درمانگر دیگر مشاوره می‌کند، اما به دنبال کمک برای مسئله‌ای است که آن درمانگر نتوانسته به او کمک کند. با موافقت درمانگر نخست، فرد در قالب یک تک جلسه از درمانگر دوم کمک می‌گیرد. مهم است که درمانگر دوم تک جلسه‌ای دلیل مشاوره را بداند و موافقت کند. در پایان تک جلسه، مراجع نزد درمانگر نخست خود بازمی‌گردد تا روند درمانی خود با او را ادامه دهد.

در صورت نیاز کمک بیشتری (جلسات دیگری) در دسترس است

در حالی که درمان تک جلسه‌ای می‌تواند به معنای یک جلسه و فقط یک جلسه باشد، بدون تماس آماده‌سازی پیش از جلسه و بدون تماس بعدی (پیگیری)، اغلب به معنای چیزی متفاوت است. یک تعریف معمول از درمان تک جلسه‌ای بدین شرح است: «درمان تک جلسه‌ای یک تلاش هدفمند است که در آن مراجع و درمانگر به قصد کمک به مراجع در یک جلسه گرد هم می‌آیند و می‌دانند در صورت نیاز کمک بیشتری در دسترس است».

آن چیزی که درمان تک جلسه‌ای را می‌سازد، قصدمندی توافق شده برای کار است. به عبارت دیگر، درمانگر و مراجع توافق می‌کنند که هر دو برای انجام کار در یک جلسه تلاش خواهند کرد. با این حال، این قصدمندی در زمینه کلی تری قرار می‌گیرد. نخست، آنچه را که به عنوان «تماس آماده‌سازی پیش از جلسه»^۱ نامیده می‌شود را شامل می‌شود که در آن مراجع و درمانگر فرست کوتاهی جهت آماده شدن برای جلسه دارند تا به مراجع کمک کنند بیشترین بهره را از جلسه ببرند.^۲ دوم، شامل یک تماس

1. pre-session preparation contact

۲. این کار آماده‌سازی را می‌توان به صورت تعاملی (پرسش پاسخی) انجام داد، مثلاً از طریق تلفن یا تکمیل پرسشنامه توسط مراجع که پیش از جلسه با درمانگر به اشتراک گذاشته می‌شود.

بعدی (پیگیری) است که به موجب آن درمانگر فرصت رصد چگونگی پیش روی مراجع و اینکه آیا او نیازمند کمک بیشتری است یا خیر را دارد. این نکته آخر ایده‌ای را منعکس می‌کند که برای درمان تک جلسه‌ای مهم و کلیدی است، یعنی در صورت نیاز کمک بیشتری در دسترس است.

چه کمکی در دسترس است و چگونه می‌توان به آن دسترسی داشت؟

یکی از مشکلات احتمالی در مورد بخش «کمک بیشتری در دسترس است» از تعریف درمان تک جلسه‌ای این است که باید صریح و بدون نگرانی در مورد اینکه مثلاً چه کمک خاصی در مؤسسه‌ای که مراجع از آن درخواست کمک کرده و برایش در دسترس است، صحبت شود؛ بنابراین، درمانگر باید هم در آغاز فرایند SST و هم در پایان جلسه و زمانی که مشخص می‌شود مراجع احتمالاً به کمک بیشتری نیاز دارد یا آن را درخواست می‌کند، در مورد اینکه چه کمکی در دسترس است و چه کمکی در دسترس نیست شفاف باشد. از این گذشته، هنگامی که یک مؤسسه، خدماتی را که مراجع درخواست کرده است در پایان جلسه ارائه می‌دهد، باز هم مهم است که درمانگر در مورد بازه احتمالی که مراجع باید برای دسترسی به این خدمات متظر بماند شفاف باشد.

چگونه مراجعان درباره درمان تک جلسه‌ای و آنچه منتشر می‌شود مطلع شوند؟

پس از اینکه یک مؤسسه یا یک درمانگر خصوصی تصمیم گرفت درمان تک جلسه‌ای را به حوزه خدماتی که ارائه می‌دهد اضافه کند، باید درگیر ترویج این درمان شود تا مراجعان احتمالی بتوانند بفهمند SST چیست و اگر مستاق هستند چگونه می‌توانند به آن دسترسی داشته باشند. دو راه وجود دارد که مؤسسات و درمانگران خصوصی می‌توانند اطلاعات مربوط به درمان تک جلسه‌ای را منتشر کنند: پایگاه‌های اینترنتی و استفاده از بروشور و تراکت و غیره.

پایگاه‌های اینترنتی

بیشتر مؤسسات و درمانگران خصوصی دارای پایگاه‌های اینترنتی‌ای هستند که فرصتی اساسی برای ترویج درمان تک جلسه‌ای به عنوان یک خدمت فراهم می‌کند.^۱

بروشور و تراکت

در حالی که بروشور و تراکت‌ها تا حدودی «از مد افتداده» هستند، هنوز جایگاهی در ترویج این روزهای درمان تک جلسه‌ای دارند. آنها را می‌توان در مطب‌های پزشکان عمومی گذاشت و به عنوان پیوست ایمیل برای افراد مشتاق ارسال کرد. پیوست ۱ بروشوری را ارائه می‌دهد که خودم طراحی کرده‌ام و برای افرادی که به دنبال کسب اطلاعات بیشتری در مورد درمان تک جلسه‌ای هستند ارسال می‌کنم.

وایت‌برد انیمیشن

یک روش مدرن برای ترویج اطلاعات در مورد درمان تک جلسه‌ای به وسیله یک وایت‌برد انیمیشن میسر می‌شود. این درواقع ویدئویی است که تصاویری که در حال کشیده شدن روی صفحه نمایش هستند را به بیننده نشان می‌دهد. تصاویر با روایتگری همراه است که با مخاطب در مورد موضوعی که در نقاشی گفته می‌شود صحبت می‌کند. من یک وایت‌برد انیمیشن ساخته‌ام که SST را توضیح می‌دهد که در [YouTube قابل مشاهده است.](https://www.youtube.com/watch?v=wIcuOV_OABRw)^۲ پیوست ۲ روایتگری این ویدئوی وایت‌برد انیمیشن را ارائه می‌دهد.

شفاف‌سازی درمانگر در آغاز

ممکن است موقعی وجود داشته باشد که فردی بدون اینکه به طور کامل از ماهیت درمان تک جلسه‌ای آگاهی داشته باشد، خود را برای این درمان مهیا می‌کند. یکی از

۱. یکی از بهترین پایگاه‌های اینترنتی‌ای که در مورد انتشار SST پیدا کرده‌ام، پایگاه اینترنتی‌ای است که توسط Relationships Australia Victoria اجرا می‌شود. به آدرس زیر مراجعه کنید (در ۱۲ فوریه ۲۰۲۱ مشاهده شده است).
<https://www.relationshipsvictoria.com.au/services/counselling/SSC>

۲. در ۱۲ فوریه ۲۰۲۱ مشاهده شده است.

روش‌هایی که من بدان وسیله درمان تک جلسه‌ای را آغاز می‌کنم، به خصوص زمانی که ارتباط قبلی با آن شخص نداشته‌ام، این است که از او بپرسم: «برداشت شما از مقصد گفتگوی امروز ما چیست؟» اگر پاسخ فرد با اهداف و ماهیت درمان تک جلسه‌ای همسو باشد، می‌توانیم ادامه دهیم. در غیر این صورت، من توضیح می‌دهم که درمان تک جلسه‌ای چیست و به عنوان یک درمانگر در چارچوب درمان تک جلسه‌ای چه کاری می‌توانم انجام دهم و چه کاری نمی‌توانم انجام دهم. پس از آن، فرد می‌تواند تصمیم بگیرد که آیا می‌خواهد جلسه داشته باشد یا خیر.

*

در این اصل، ماهیت درمان تک جلسه‌ای را مورد بحث قرار دادم و نشان دادم که درمانگر و مراجع برای دست به کار شدن باید در مورد ماهیت آن به توافق برسند. پیش از اینکه درباره تفکر تک جلسه‌ای و عملکردی که از این تفکر ناشی می‌شود بحث کنم، مهم است درمان تک جلسه‌ای در شرایطی که در آن اجرا می‌شود درک شود. این محور بحث اصل ۲ است.